MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

_____________ viloyati __________ tumani
Maktabgacha va maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
____-umumiy o'rta ta'lim maktabi
Tarbiya fani o'qituvchisi
______________________________ning
__-SINF UCHUN TARBIYA FANIDAN
BIR SOATLIK

DARS ISHLANMASI

Sana: “___” ___________________ _____-yil

Dars mavzusi: Ishonchli va qalbaki axborotlar

Dars maqsadlari

Ta’limiy: O‘quvchilarga ishonchli va qalbaki axborotlar orasidagi farqni tushuntirish, ularni tahlil qilish ko‘nikmasini shakllantirish.

Tarbiyaviy: O‘quvchilarda tanqidiy fikrlash va axborotga ongli munosabatni shakllantirish.

Rivojlantiruvchi: O‘quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish, internet va ommaviy axborot vositalaridan foydalanish madaniyatini oshirish.

Darsning rejasi:

1. Tashkiliy qism:

TARBIYA FANIDAN 3-CHORAK UCHUN 1-SOATLIK DARS ISHLANMALAR TAYYOR

5-sinf Xulq-atvor qoidalari - hayot tarzi
6-sinf Ishonchli va qalbaki axborotlar
7-sinf Avval tinglashni o‘rganing
8-sinf Vaqt - bebaho ne’mat
9-sinf Muvaffaqiyat – qimmatli tajriba mevasi
10-sinf Soxta xabarlar ortida nima bor?
11-sinf Etiket

Murojaat uchun telegram: @hujjatlar_admini
Word shaklida beriladi.
Narxlar sizga albatta maqul keladi!

Tashkiliy qism

Salomlashish, davomatni tekshirish, o‘quvchilarning darsga tayyorgarligini tekshirish, dars maqsadi bilan tanishtirish

Kirish qismi

O‘quvchilarga “Axborot nima?” savolini berish va fikrlarini tinglash, internet, OAV va boshqa manbalarda tarqaladigan ma’lumotlarning qanchalik ishonchli bo‘lishi haqida qisqacha suhbat.

Asosiy qism

1. Axborot va uning ahamiyati

Axborot – bu atrof-muhit, jamiyat, inson faoliyati haqidagi ma’lumotlar to‘plamidir. Har kuni biz minglab axborot oqimlari bilan

TARBIYA FANIDAN 3-CHORAK UCHUN 1-SOATLIK DARS ISHLANMALAR TAYYOR

5-sinf Xulq-atvor qoidalari - hayot tarzi

6-sinf Ishonchli va qalbaki axborotlar

7-sinf Avval tinglashni o‘rganing

8-sinf Vaqt - bebaho ne’mat

9-sinf Muvaffaqiyat – qimmatli tajriba mevasi

10-sinf Soxta xabarlar ortida nima bor?

11-sinf Etiket

Murojaat uchun telegram: @hujjatlar_admini

Word shaklida beriladi.

Narxlar sizga albatta maqul keladi!

Xolis va neytral yondashuv	Odamlarni chalg‘itish yoki qo‘rqitish maqsadida berilgan
Tekshiruvdan o‘tgan va ekspertlar tomonidan tasdiqlangan	Shov-shuvli yoki hissiyotga ta’sir qiluvchi sarlavhalar bilan berilgan
Aniq manba, muallif va sanalar keltirilgan	Kim tomonidan va qachon yozilgani noma’lum

3. Qalbaki axborot qanday yaratiladi va tarqaladi?

Qalbaki axborot ko‘pincha quyidagi yo‘llar orqali yaratiladi va tarqaladi:

1) Ijtimoiy tarmoqlar orqali tarqatish

Bugungi kunda Facebook, Instagram, Telegram, TikTok kabi ijtimoiy tarmoqlarda axborot tarqalish tezligi juda yuqori. Ba’zan oddiy foydalanuvchilar o‘zlari ham bilmagan holda soxta yangiliklarni boshqalarga tarqatishadi.

2) Emotsional manipulyatsiya

Qalbaki xabarlar odatda odamlarning hissiyotlariga ta’sir qiladi. Masalan:

- "Agar ushbu xabarni 10 kishiga jo'natmasangiz, telefoningiz bloklanadi!"
- "Shoshiling! Dori vositalari qimmatlashmoqda, hoziroq sotib oling!"

Bunday xabarlar odamlarni shoshqaloqlikka undaydi va tekshirmasdan ishonishga majbur qiladi.

3) Fotosurat va videolarni soxtalashtirish

Bugungi texnologiyalar yordamida rasmlar va videolarni tahrirlash juda oson. Ba'zan

TARBIYA FANIDAN 3-CHORAK UCHUN 1-SOATLIK DARS ISHLANMALAR TAYYOR

5-sinf Xulq-atvor qoidalari - hayot tarzi
6-sinf Ishonchli va qalbaki axborotlar
7-sinf Avval tinglashni o'rganing
8-sinf Vaqt - bebaho ne'mat
9-sinf Muvaffaqiyat – qimmatli tajriba mevasi
10-sinf Soxta xabarlar ortida nima bor?
11-sinf Etiket

Murojaat uchun telegram: @hujjatlar_admini
Word shaklida beriladi.
Narxlar sizga albatta maqul keladi!

e'tibor bering. Haqiqat-ga yaqinmi? Matnga, veb-sahifaning tuzilishiga e'tibor qiling.	maqola muallifi haqida ma'lumot to'plang	beryapti? Bo'lgan voqea va hodisaning asosiy mohiyatini yorityaptimi? Ushbu manba ishonchlimi?

4. Qalbaki axborotni aniqlash usullari

1. Manbani tekshirish

- Axborotni taqdim etayotgan sayt yoki nashr ishonchli manba hisoblanadimi?
- Ushbu nashr ilgari ham haqiqatga zid xabarlar tarqatmaganmi?
- Saytning domeni rasmiy yoki shubhali manbaga tegishlimi?

2. Ma'lumotni boshqa manbalar bilan solishtirish

- Xuddi shu yangilik boshqa mustaqil axborot vositalarida ham tarqatilganmi?
- Xalqaro nashrlar yoki rasmiy hukumat saytlarida bu haqda ma'lumot bormi?

3. Fotosurat va videolarni tekshirish

- Google Reverse Image Search yordamida rasmning asl manbasini topish mumkin.
- Video yoki surat qachon va qayerda olinganligini tekshirib ko'rish lozim.